

ZDRAVOTNICTVÍ ČR:
Stručný přehled činnosti
oboru praktický lékař
pro dospělé **2007–2017**
NZIS REPORT č. K/17 (08/2018)

Stručný přehled činnosti oboru praktický lékař pro dospělé za období 2007–2017

Datový zdroj: výkaz A (MZ) 1-01: praktický lékař pro dospělé (A040)

Sběr dat v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Zpravodajské jednotky: Výkaz vyplňuje každá ambulantní ordinace praktického lékaře pro dospělé, včetně ambulantních částí nemocnic – zpravodajská jednotka (dále ZJ). Vyplňování se týká všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele. Sběr dat probíhá v ročních intervalech (vždy pro období 1. 1. – 31. 12.).

Shrnutí

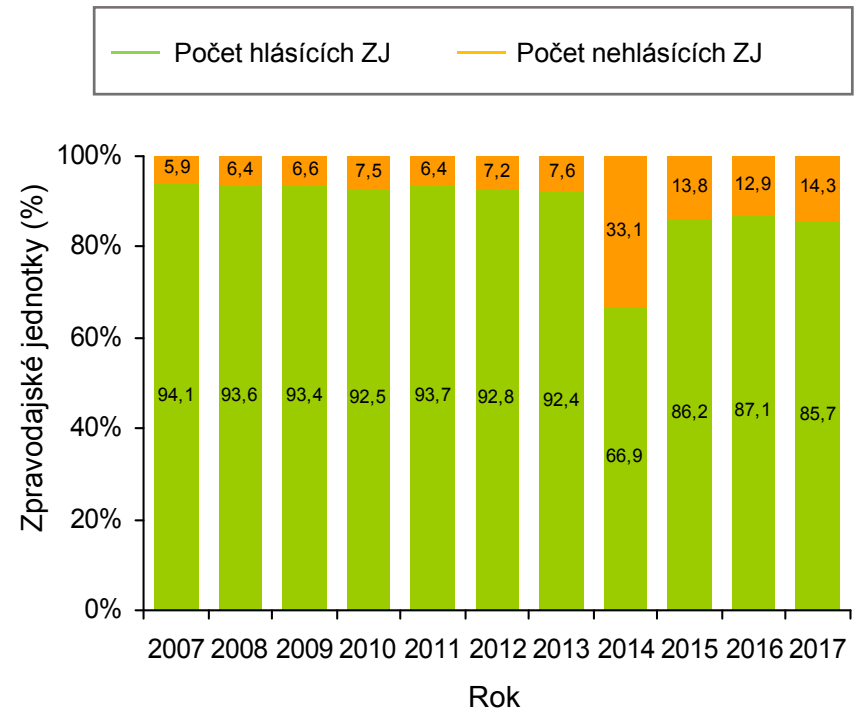
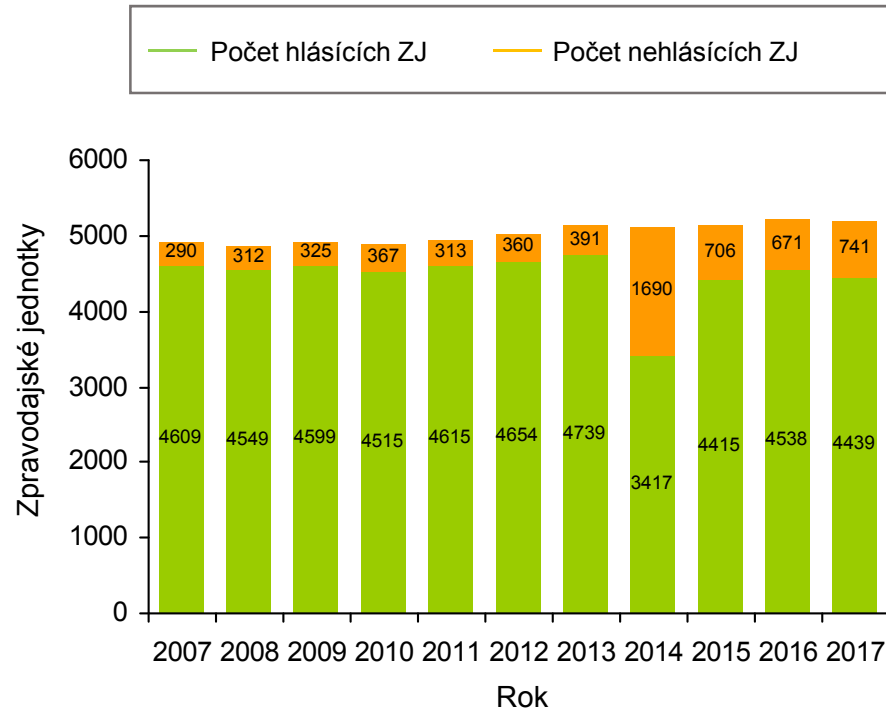
V roce 2017 vyplnilo výkaz A040 celkem 4 439 (85,7 %) zpravodajských jednotek (Obrázek 1). Kompletní hlášení podaly fakultní nemocnice, nemocnice a nemocnice následné péče. Nejméně vyplňují, relativně k jejich celkovému počtu, samostatné ordinace lékaře specialisty a malé sdružené ambulance (Obrázek 2). Vyplněnost výkazů v rámci krajů ČR se pohybuje v rozmezí 80–90 %. Nejvyšší vyplněnost je v Olomouckém kraji, naopak nejnižší v Karlovarském kraji (Obrázek 3). Rozmístění hlásících zpravodajských jednotek v jednotlivých okresech ČR je vizualizováno na Obrázku 4. Cca 90 % z nich tvoří samostatné ordinace praktických lékařů pro dospělé, které jsou nejvýznamnější stejně tak i vzhledem k počtu registrovaných pacientů (Obrázek 5).

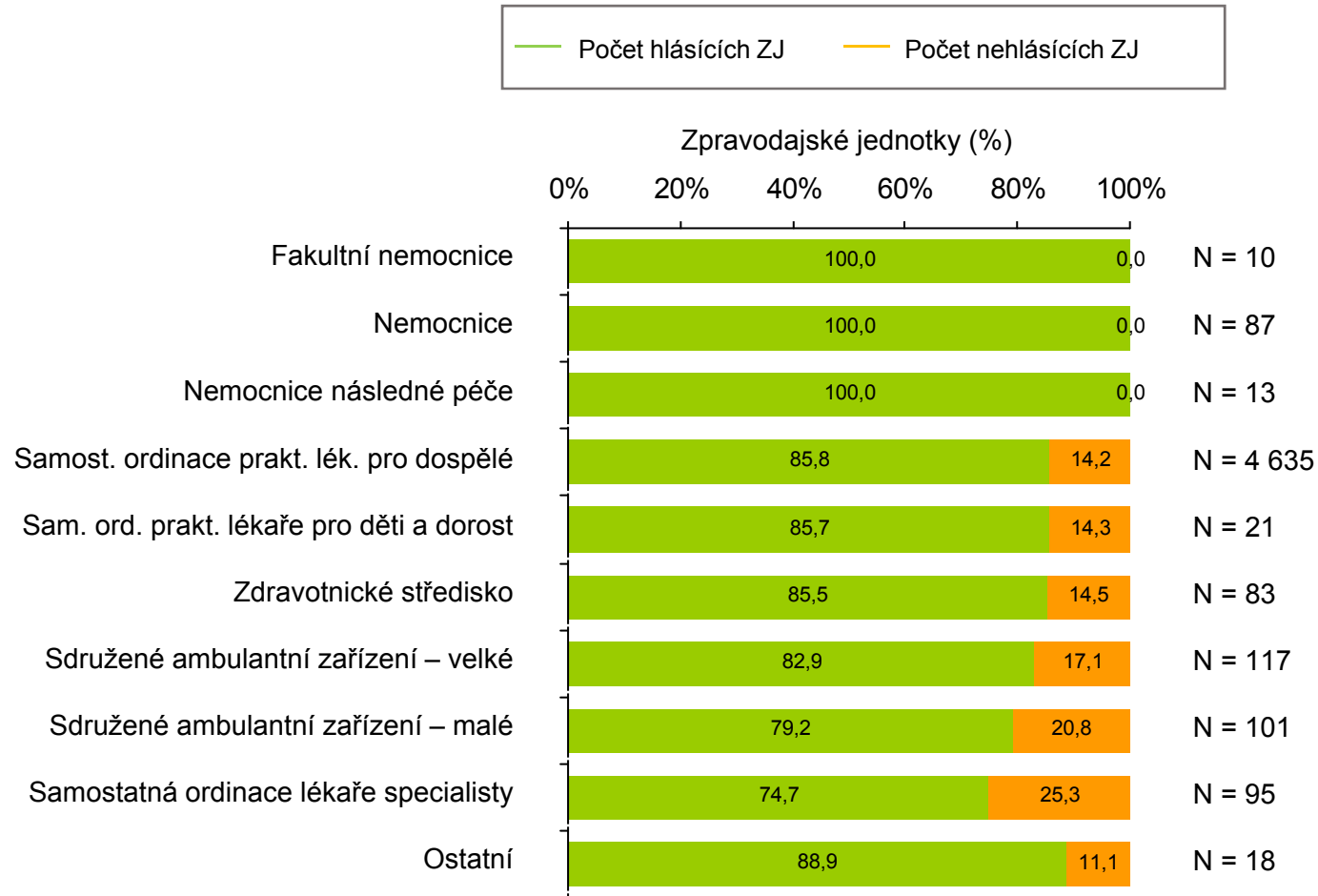
Průměrný počet osob registrovaných u praktického lékaře pro dospělé je cca 8 milionů. V roce 2017 bylo evidováno 7 667 207 registrovaných pacientů, tedy 724 osob z 1 000 obyvatel je registrováno u praktického lékaře pro dospělé (Obrázek 6).

Celkový počet ošetření/vyšetření pacienta vykazuje od roku 2008 klesající tendenci. V roce 2007 bylo provedeno 46 721 844 (4,5 na 1 osobu v populaci) ošetření/vyšetření, v roce 2017 se pak jedná o 35 253 476 (3,3 na 1 osobu) ošetření/vyšetření. V 6 % případů z celkového počtu vyšetření v minulém roce se jednalo o preventivní prohlídku pacienta (Obrázek 7).

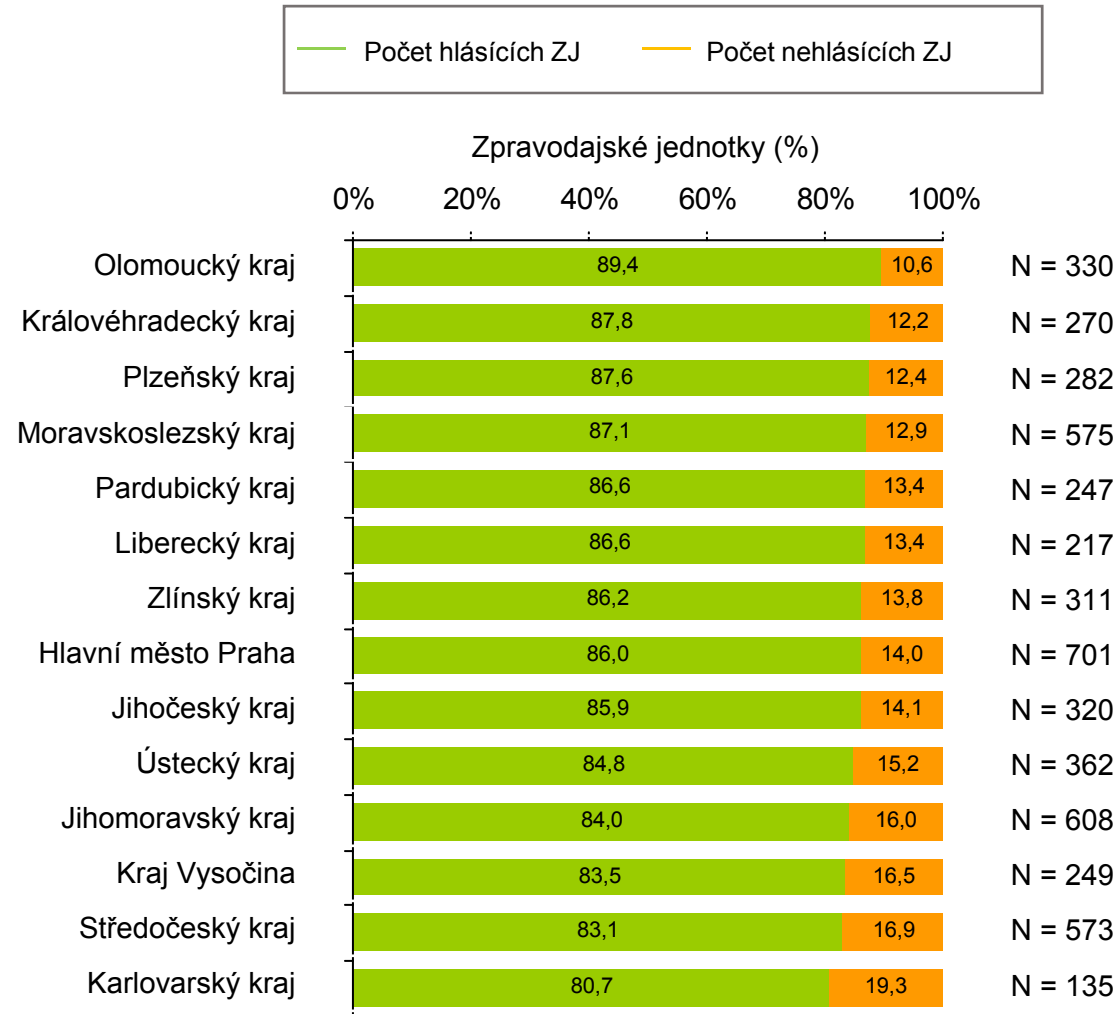
Doplňující údaje sumarizující veškeré proměnné výkazu v časových řadách a pro poslední rok sběru i v regionálním srovnání jsou k dispozici v přílohách, a to jak ve formě absolutních počtů, tak jako standardizované ukazatele. Příloha dále obsahuje prezentaci s obrázky, formulář ve formátu pdf a pokyny pro jeho vyplňování.

Obrázek 1. Vyplněnost výkazů v letech 2007–2017

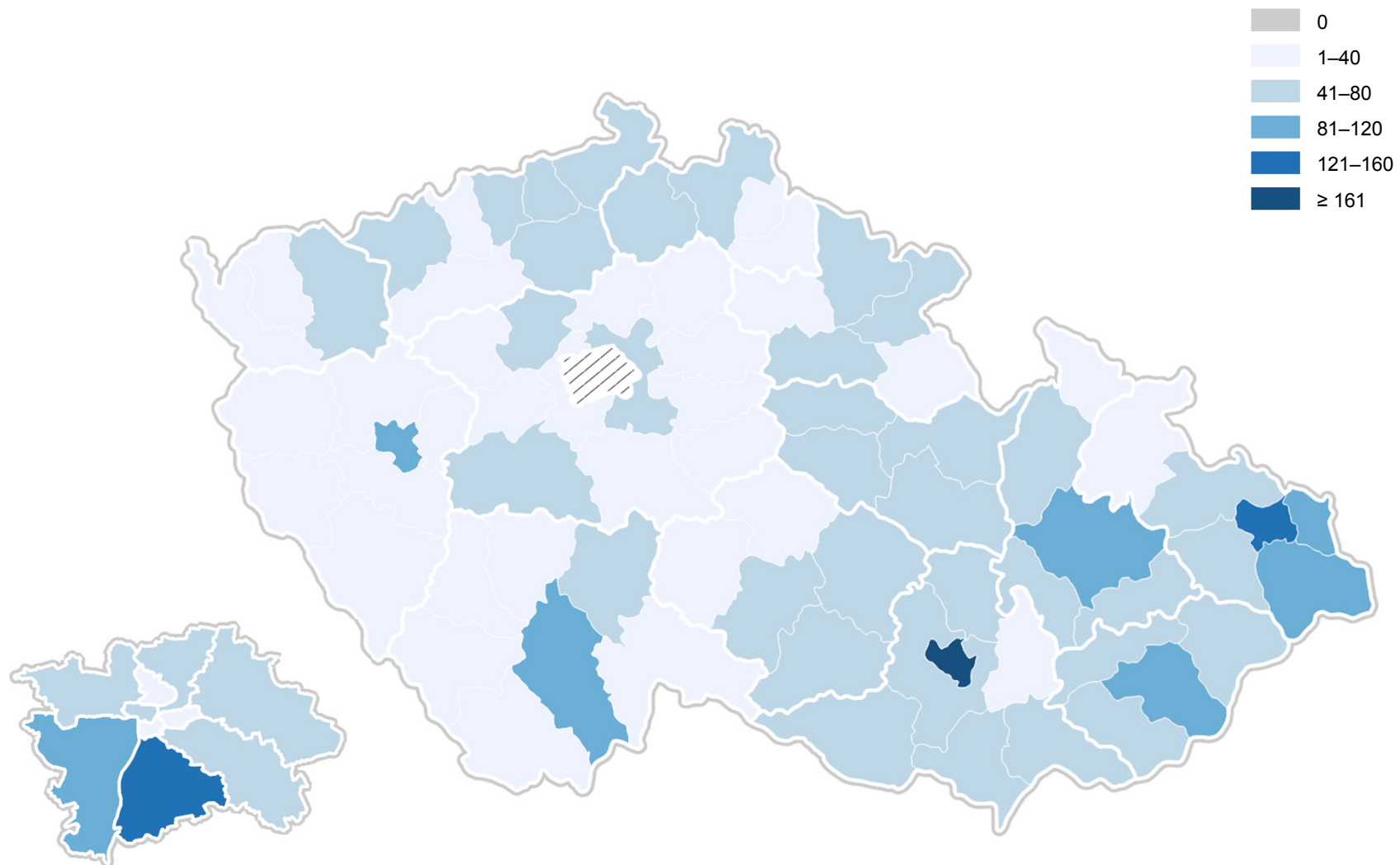

Obrázek 2. Vyplněnost výkazů za rok 2017 podle druhu zdravotnického zařízení

Obrázek 3. Vyplněnost výkazů za rok 2017 v jednotlivých regionech

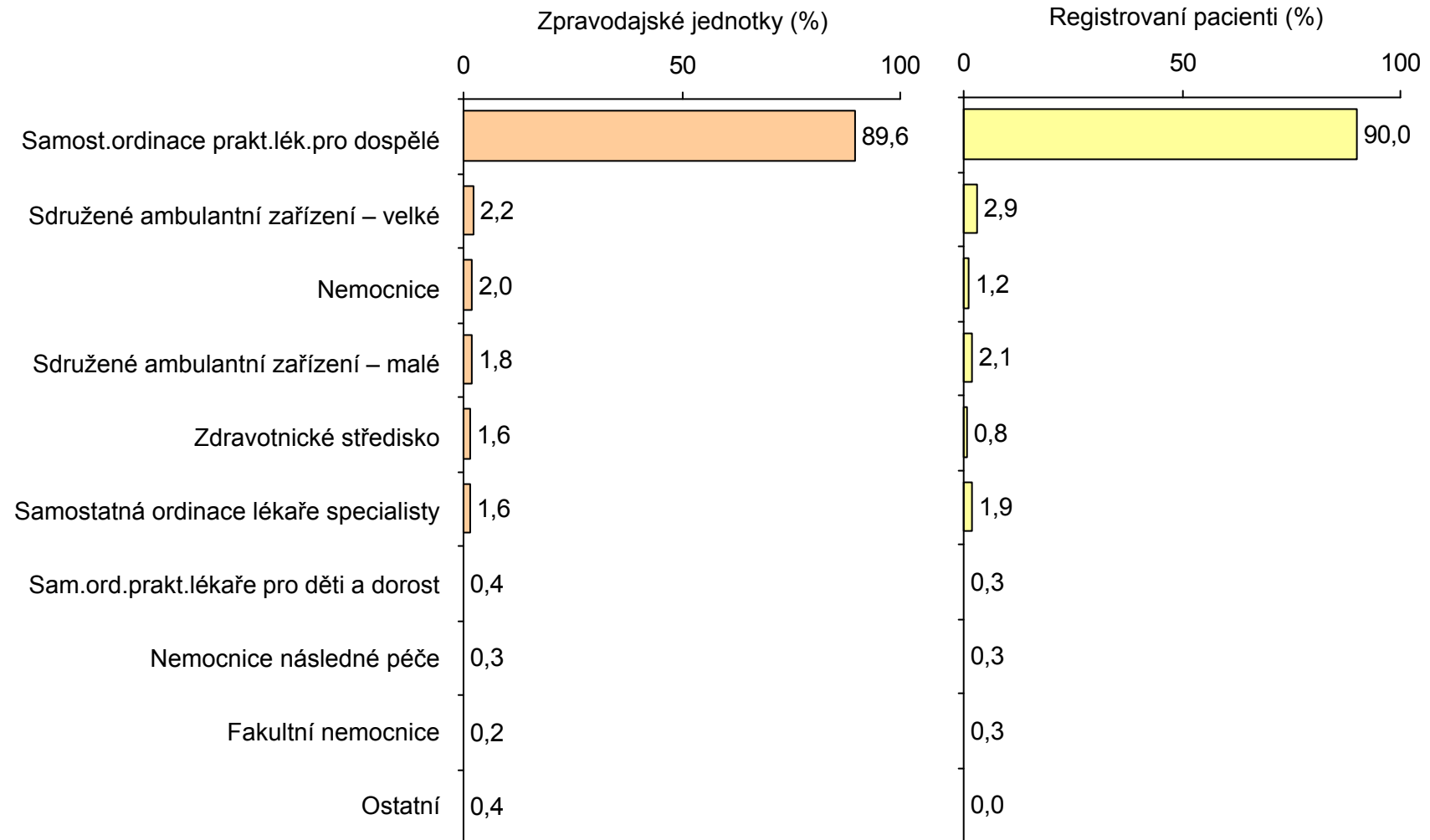

Obrázek 4. Počty hlásících zpravodajských jednotek v okresech ČR

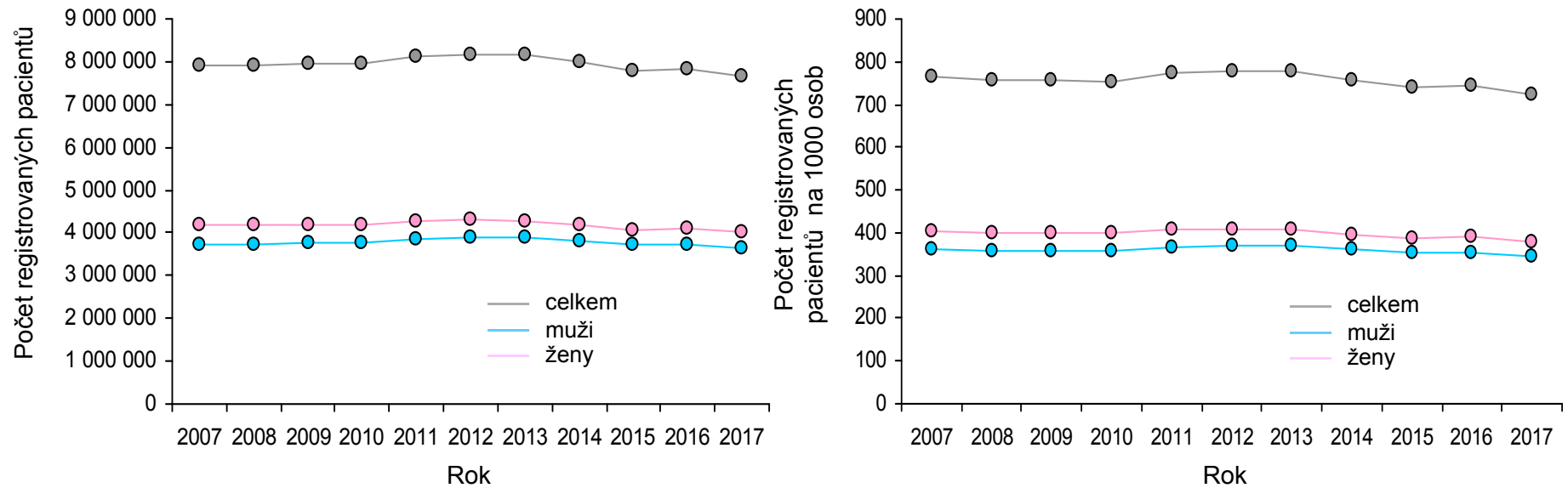
Obrázek 5. Zpravodajské jednotky – druh zdravotnického zařízení

N = 4 439 hlásících zpravodajských jednotek v roce 2017

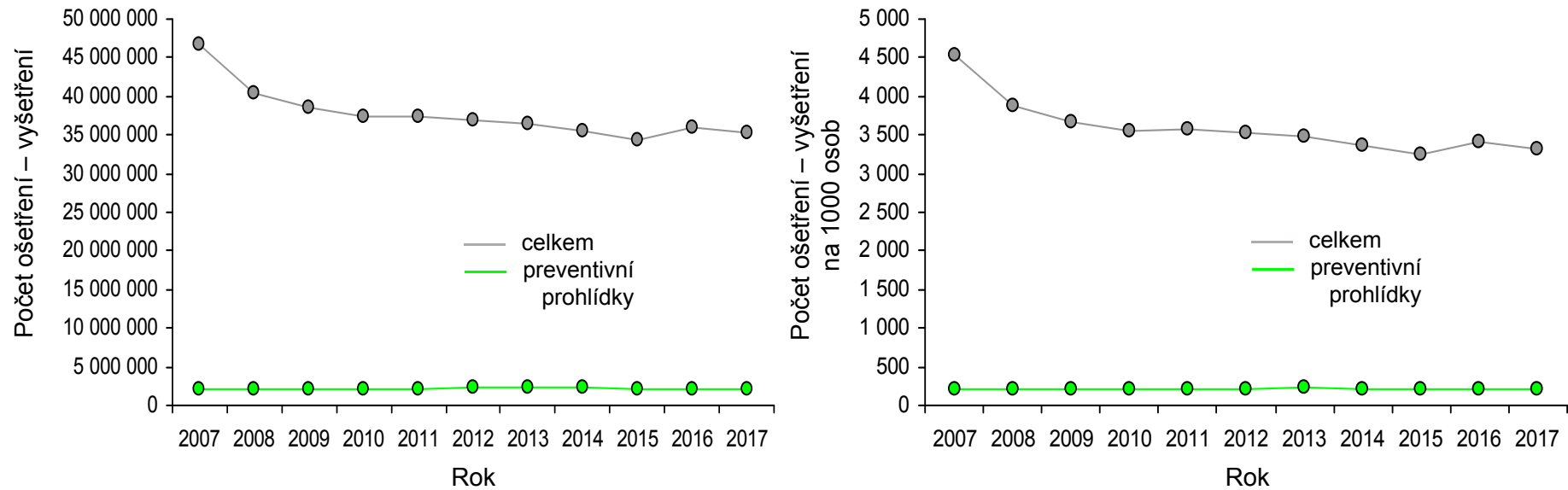

Obrázek 6. Počet registrovaných pacientů

Obrázek 7. Počet ošetření – vyšetření

NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM – AMBULANTNÍ PÉČE
 ZDRAVOTNICTVÍ ČR: Stručný přehled činnosti oboru praktický lékař pro dospělé za období 2007–2017
 NZIS REPORT č. K/17 (08/2018)

Příloha č. 1. Absolutní počty pacientů oboru praktický lékař pro dospělé v časovém trendu

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
I. Činnost											
Počet ošetření - vyšetření: celkem	46 721 844	40 457 879	38 587 251	37 461 900	37 451 269	37 024 364	36 498 092	35 414 237	34 330 381	35 944 997	35 253 476
Počet ošetření - vyšetření: v ordinaci	45 288 930	39 350 433	37 579 359	36 541 566	36 578 919	36 217 103	35 738 356	34 703 799	33 669 241	35 311 765	34 630 971
Počet ošetření - vyšetření: v návštěvní službě	1 432 914	1 107 446	1 007 892	920 334	872 350	807 261	759 736	710 438	661 140	633 232	622 505
Počet ošetření - vyšetření: preventivní prohlídky: celkem	2 105 481	2 093 419	2 115 570	2 112 732	2 210 900	2 279 436	2 363 769	2 277 238	2 190 707	2 203 895	2 178 206
Počet registrovaných pacientů: celkem	7 918 141	7 915 151	7 936 685	7 936 615	8 118 014	8 182 306	8 171 848	7 984 381	7 796 913	7 844 536	7 667 207
Počet registrovaných pacientů: muži	3 744 797	3 739 044	3 754 134	3 755 021	3 843 079	3 887 509	3 883 374	3 805 632	3 727 889	3 732 934	3 640 427
Počet registrovaných pacientů: ženy	4 173 344	4 176 107	4 182 551	4 181 594	4 274 935	4 294 797	4 288 474	4 178 749	4 069 024	4 111 602	4 026 780
Počet registrovaných pacientů: do 24 let	734 645	752 051	738 634	728 352	720 497	706 223	691 584	644 703	597 821	570 489	513 072
Počet registrovaných pacientů: pacienti v substituční léčbě závislosti na opiátech/opioidech: celkem					1 306	1 191	1 343	1 031	718	991	990

Prezentovaná data zohledňují podíl nezadaných údajů, které jsou v jednotlivých letech aproximovány ze struktury známých typů zdravotnických zařízení a vyplněných údajů.

NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM – AMBULANTNÍ PÉČE
 ZDRAVOTNICTVÍ ČR: Stručný přehled činnosti oboru praktický lékař pro dospělé za období 2007–2017
 NZIS REPORT č. K/17 (08/2018)

Příloha č. 2. Standardizované počty pacientů oboru praktický lékař pro dospělé v časovém trendu

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
I. Činnost - na 1000 osob v celé populaci											
Počet ošetření - vyšetření: celkem	4 526,13	3 879,11	3 677,96	3 561,95	3 567,92	3 523,01	3 472,46	3 364,84	3 256,24	3 402,18	3 329,09
Počet ošetření - vyšetření: v ordinaci	4 387,32	3 772,92	3 581,89	3 474,44	3 484,81	3 446,20	3 400,18	3 297,34	3 193,53	3 342,24	3 270,30
Počet ošetření - vyšetření: v návštěvní službě	138,81	106,18	96,07	87,51	83,11	76,81	72,28	67,50	62,71	59,94	58,78
Počet ošetření - vyšetření: preventivní prohlídky: celkem	203,97	200,72	201,65	200,88	210,63	216,90	224,89	216,37	207,79	208,60	205,69
Počet registrovaných pacientů: celkem	767,06	758,91	756,49	754,63	773,39	778,58	777,48	758,63	739,54	742,48	724,04
Počet registrovaných pacientů: muži	362,77	358,50	357,83	357,03	366,12	369,91	369,47	361,59	353,59	353,32	343,78
Počet registrovaných pacientů: ženy	404,29	400,41	398,66	397,59	407,27	408,67	408,01	397,04	385,95	389,16	380,26
Počet registrovaných pacientů: do 24 let	71,17	72,11	70,40	69,25	68,64	67,20	65,80	61,26	56,70	54,00	48,45
Počet registrovaných pacientů: pacienti v substituční léčbě závislosti na opiátech/opioidech: celkem					0,12	0,11	0,13	0,10	0,07	0,09	0,09

Prezentovaná data zohledňují podíl nezadaných údajů, které jsou v jednotlivých letech aproximovány ze struktury známých typů zdravotnických zařízení a vyplněných údajů.

NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM – AMBULANTNÍ PÉČE
 ZDRAVOTNICTVÍ ČR: Stručný přehled činnosti oboru praktický lékař pro dospělé za období 2007–2017
 NZIS REPORT č. K/17 (08/2018)

Příloha č. 3. Absolutní počty pacientů oboru praktický lékař pro dospělé v regionálním srovnání v roce 2017

	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
I. Činnost														
Počet ošetření - vyšetření: celkem	4 115 047	3 670 435	2 315 745	1 850 461	857 698	3 062 498	1 570 497	1 926 441	1 628 356	1 536 264	4 168 989	2 431 735	2 207 353	3 911 957
Počet ošetření - vyšetření: v ordinaci	4 073 024	3 582 074	2 267 867	1 825 361	849 425	3 033 523	1 545 838	1 880 052	1 591 293	1 505 516	4 084 874	2 395 849	2 154 706	3 841 569
Počet ošetření - vyšetření: v návštěvní službě	42 023	88 361	47 878	25 100	8 273	28 975	24 659	46 389	37 063	30 748	84 115	35 886	52 647	70 388
Počet ošetření - vyšetření: preventivní prohlídky: celkem	320 486	218 519	138 908	113 653	50 268	183 001	101 057	103 538	95 732	91 680	224 551	161 292	121 161	254 360
Počet registrovaných pacientů: celkem	1 094 466	868 913	464 666	433 271	191 990	563 136	312 793	371 109	335 534	339 411	946 413	459 970	415 352	870 183
Počet registrovaných pacientů: muži	514 863	419 551	223 755	207 065	91 581	270 841	148 720	180 282	159 587	164 844	409 749	224 964	199 757	424 868
Počet registrovaných pacientů: ženy	579 603	449 362	240 911	226 206	100 409	292 295	164 073	190 827	175 947	174 567	536 664	235 006	215 595	445 315
Počet registrovaných pacientů: do 24 let	62 663	52 006	36 027	28 297	13 358	37 200	23 900	28 148	23 782	21 111	67 734	32 269	26 360	60 217
Počet registrovaných pacientů: pacienti v substituční léčbě závislosti na opiátech/opioidech: celkem	148	86	93	39	18	111	44	102	65	25	93	59	34	73

Prezentovaná data zohledňují podíl nezadaných údajů, které jsou v jednotlivých letech aproximovány ze struktury známých typů zdravotnických zařízení a vyplněných údajů.

NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM – AMBULANTNÍ PÉČE
 ZDRAVOTNICTVÍ ČR: Stručný přehled činnosti oboru praktický lékař pro dospělé za období 2007–2017
 NZIS REPORT č. K/17 (08/2018)

Příloha č. 4. Standardizované počty pacientů oboru praktický lékař pro dospělé v regionálním srovnání v roce 2017

	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
I. Činnost - na 1000 osob v daném kraji (kde je lokalizován poskytovatel zdravotních služeb)														
Počet ošetření - vyšetření: celkem	3 198,50	2 727,40	3 622,99	3 194,70	2 896,59	3 730,49	3 561,75	3 497,23	3 148,15	3 020,19	3 531,61	3 840,80	3 785,94	3 239,93
Počet ošetření - vyšetření: v ordinaci	3 165,84	2 661,74	3 548,09	3 151,37	2 868,65	3 695,20	3 505,83	3 413,01	3 076,49	2 959,75	3 460,36	3 784,12	3 695,65	3 181,64
Počet ošetření - vyšetření: v návštěvní službě	32,66	65,66	74,91	43,33	27,94	35,30	55,92	84,21	71,65	60,45	71,26	56,68	90,30	58,30
Počet ošetření - vyšetření: preventivní prohlídky: celkem	249,10	162,38	217,32	196,21	169,76	222,92	229,19	187,96	185,08	180,24	190,22	254,75	207,81	210,66
Počet registrovaných pacientů: celkem	850,70	645,67	726,97	748,01	648,38	685,97	709,39	673,70	648,70	667,26	801,72	726,50	712,39	720,70
Počet registrovaných pacientů: muži	400,19	311,76	350,07	357,48	309,28	329,92	337,28	327,28	308,53	324,07	347,10	355,32	342,61	351,88
Počet registrovaných pacientů: ženy	450,51	333,91	376,91	390,53	339,10	356,05	372,10	346,42	340,16	343,19	454,62	371,18	369,78	368,82
Počet registrovaných pacientů: do 24 let	48,71	38,64	56,36	48,85	45,11	45,31	54,20	51,10	45,98	41,50	57,38	50,97	45,21	49,87
Počet registrovaných pacientů: pacienti v substituční léčbě závislosti na opiátech/opioidech: celkem	0,12	0,06	0,15	0,07	0,06	0,14	0,10	0,19	0,13	0,05	0,08	0,09	0,06	0,06

Prezentovaná data zohledňují podíl nezadaných údajů, které jsou v jednotlivých letech aproximovány ze struktury známých typů zdravotnických zařízení a vyplněných údajů.

Roční výkaz o činnosti poskytovatele ZS

A (MZ) 1-01

Poskytovatel (obor): *praktický lékař pro dospělé*

Za rok 2017

IČO	Zpravodajská jednotka (adresa):
PČZ	
Oddělení, pracoviště, kód poskytovatele	
A040	

I. Činnost

	Č.ř.	Celkem	v tom ze sl. 1		v tom ze sl. 1		ze sl. 1 do 24 let
			v ordinaci	v návštěvní službě	muži	ženy	
a	b	1	2	3	4	5	6
Počet ošetření - vyšetření	21						
z ř. 21 preventivní prohlídky	22						
Počet registrovaných pacientů	23						
z ř. 23 pacienti v substituční léčbě závislosti na opiátech/opioidech ¹⁾	24						

¹⁾ z registrovaných pacientů se uvedou pouze ti pacienti s dg. F11 a F19, kterým praktický lékař předepisuje léčebné přípravky na bázi buprenorfinu (př. Subotex®, Suboxone®)

Výkaz sestavil:

Telefon:

E-mail:

Datum:

**Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře
A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti poskytovatele
zdravotních služeb pro obor**

praktický lékař pro dospělé

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2017. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 140, formou vyhlášky č. 355/2016 Sb. ze dne 11. 10. 2016, která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o poskytovatelích zdravotních služeb a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Předání dat je možné pouze elektronicky **prostřednictvím webové aplikace - Centrální úložiště výkazů (CÚV)**, která obsahuje elektronické šablony pro vyplňování a odesílání výkazů do CÚV. Pro předání dat do CÚV je nutné přihlášení do registrů rezortu zdravotnictví na základě „Žádosti o přístup do registrů NZIS“ uvedené na internetových stránkách www.uzis.cz v horní liště označené červeně a uvedené jako **REGISTRY NZIS VSTUP** na adrese: <http://www.uzis.cz/registry-nzis-vstup>.

Předání dat do aplikace CÚV bude ukončeno 31. 5. 2018.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 – vymezení pojmů, § 10 – program statistických zjišťování a § 26 – správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 – povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 – poskytování důvěrných statistických údajů).

Výkaz vyplňuje každá ambulantní ordinace praktického lékaře pro dospělé, včetně ambulantních částí nemocnic – zpravodajská jednotka (dále ZJ). Vyplňování se týká všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele.

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz.

V elektronické šabloně výkazu se vyplňují žlutě a červeně podbarvené kolonky, ke kterým je vždy uvedena „informace k poli“. Šedě podbarvené kolonky se nevyplňují.

Oddíl I. Činnost

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají.

ř. 21, sl. 1 počet ošetření - vyšetření
Za jedno ošetření (vyšetření) se považuje soubor všech výkonů provedených při ošetření jedné fyzické osoby: sl. 2 v ordinaci při jedné návštěvě pacienta, sl. 3 při návštěvě lékaře v bytě pacienta. Výkony provádí lékař nebo zdravotní sestra podle pokynů lékaře. Nepatří sem počty ošetření - vyšetření poskytované v rámci lékařské pohotovostní služby (LPS), provozované na základě smlouvy s krajským úřadem. Patří sem všechna ošetření - vyšetření poskytovaná praktickým lékařem v rámci péče o své pacienty 24 hod. denně.

ř. 22, sl. 1 z ř. 21, sl. 1 – počet preventivních prohlídek

ř. 23, sl. 1 počet registrovaných pacientů (pojištěnců) celkem, kteří jsou v primární péči „registrujícího lékaře“, kterým je praktický lékař pro dospělé. Každý pacient (pojištěnec) může být registrován pouze u jednoho „registrujícího lékaře“ (viz zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (§ 18, § 20), ve znění pozdějších předpisů).

ř. 23, sl. 4 ze sl. 1 - muži

ř. 23, sl. 5 ze sl. 1 - ženy

ř. 23, sl. 6 ze sl. 1 - počet registrovaných pacientů ve věku od narození do posledního dne před 25. narozeninami

ř. 24, sl. 1 z ř. 23, sl. 1 - počet registrovaných pacientů v substituční léčbě závislosti na opiátech/opioidech; substituční léčba je typem léčby závislosti na opiátech/opioidech, která používá látku s podobnými nebo identickými vlastnostmi a účinky jako má užívaná droga. K tomuto účelu jsou předepisovány praktickými lékaři léčebné přípravky na bázi buprenorfinu (v ČR to jsou v současné době, např.: Subutex® a Suboxone®).

Z registrovaných pacientů se uvedou pouze ti pacienti s dg. F11 a F19, kterým praktický lékař předepisuje léčebné přípravky na bázi buprenorfinu (př. Subutex®, Suboxone®).

Vazby:

Oddíl I.

ř. 21, sl. 1 = ř. 21 (sl. 2 + sl. 3)

ř. 21, sl. 1 ≥ ř. 22, sl. 1

ř. 21, 23, sl. 1 ≠ 0

ř. 23, sl. 1 = ř. 23 (sl. 4 + sl. 5)

ř. 23, sl. 1 ≥ ř. 23, sl. 6

ř. 23, sl. 1 ≥ ř. 24, sl. 1